

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÖZNEL SIKINTILARINI AÇMA DÜZEYLERİ İLE SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

The Relationship Between Nursing Students' Levels of Subjective Distress Disclosure and Their Social Support Levels

Nihan ALTAN SARIKAYA¹ Birgül OSMAN² Damla EROL³
¹Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Edirne
²Atanas Dafovski Hastanesi, Bulgaristan
³Emsey Hospital, İstanbul

Geliş Tarihi / Received: 16.11.2021

Kabul Tarihi / Accepted: 20.04.2022

ÖZ

Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin günlük olarak deneyimledikleri hoş olmayan olaylar karşısındaki bireysel sıkıntılarını açma eğilimleri ile algıladıkları sosyal destek düzeylerinin ve bu değişkenler arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Kesitsel ve ilişki arayıcı tipte olan bu araştırma bir devlet üniversitesinde okuyan 386 hemşirelik öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde istatistiksel yöntemlerden ortalama, standart sapma, yüzde, mod, medyan kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiyi değerlendirmede Spearman korelasyon analizi uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık sınır değeri $p < 0.05$ olarak belirlenmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin öznel sıkıntıları açma ölçeği puan ortancası 41.00, çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği puan ortancası 63.00 olarak bulunmuştur. Çalışmada hemşirelik öğrencilerinin öznel sıkıntılarını açma eğilimleri ile sosyal destek algıları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Hemşire, Hemşirelik öğrencisi, Kendini açma, Öznel sıkıntı, Sosyal destek.

ABSTRACT

In this study, it has been aimed to determine the tendency of nursing students' individualistic distress disclosure about the unpleasant events they experience on a daily basis and their perceived social support levels and to examine the relationship between these variables. This cross-sectional and correlational type study has been conducted with 386 nursing students studying at a state university. In the evaluation of the data, mean, standard deviation, percentage, mode and median from statistical methods have been used. Spearman correlation analysis has been used to evaluate the relationships between the variables. The cut-off value of statistical significance has been determined as $p < 0.05$. The median score of the subjective distress disclosure has been found to be 41.00, and the median score of the multidimensional perceived social support scale has been found to be 63.00. In the study, it has been determined that there was a positive and significant relationship between the tendency of nursing students to reveal their distress disclosure and the perception of social support.

Keywords: Distress disclosure, Nurse, Nursing student, Self disclosure, Social support.

GİRİŞ

Sağlık profesyonelleri içinde hemşirelerin yüksek oranda ruhsal sorunları deneyimledikleri ve genel popülasyona göre daha fazla intihar riski altında olduğu vurgulanmaktadır (Davidson, Proudfoot, Lee, Terterian ve Zisook, 2020). Geleceğin sağlık profesyonelleri olacak hemşirelik öğrencilerinin de sorunlarla etkili bir şekilde başa çıkamadığı ve psikolojik sıkıntılarının yüksek olduğu belirtilmektedir (Salvarani vd., 2020). Mitchell (2018) hemşirelik öğrencilerinde kaygı ve depresyonun yüksek düzeyde olduğunu ifade ederken, Tung, Lo, Ho ve Tam (2018) hemşirelik öğrencilerinde toplam depresyon prevalansını %34 olarak saptamıştır. Türkiye’de 2018 yılında hemşirelik öğrencilerinde yapılan çalışmada ise öğrencilerin %16.9’unun şiddetli düzeyde depresif belirtilere, %30.2’sinin ise yüksek düzeyde anksiyete belirtisine sahip olduğu belirlenmiştir (Gümüş ve Zengin, 2018). Hemşirelik öğrencilerinin ruhsal sorunlarının olmasına rağmen öğrencilerin yardım alma davranışlarının kısıtlı olduğu görülmektedir (Bostancı Daştan, Kaya ve Şık, 2018). Oysaki gelecekte psikososyal bakım uygulayacak hemşirelik öğrencilerinin ruhsal sıkıntıları belirleyebilme ve hastalara gerekli desteği zamanında verebilmede öncü olmaları gerekmektedir.

Ergenler ve genç yetişkinler sorunlar karşısında dışarıdan yardım aramak yerine kendilerine inanmayı ve güvenmeyi tercih etmektedir (Gulliver, Griffiths ve Christensen, 2010). Gençlerin yardım arayışını olumsuz etkileyen birçok etken olmasıyla birlikte, en önemli etkenlerden biri de bireylerin öznel sıkıntılarını açmadaki davranışlarıdır (Özbay, Terzi, Erkan ve Cihangir Çankaya, 2011). Öznel sıkıntıları açma davranışı; bireylerin kendini rahatsız eden sorunlarını başkalarına ifade etme olarak tanımlanmaktadır (Ward, Tedstone Doherty ve Moran, 2007). Ruhsal sağlık, hemşirelik mesleğinin önemli bileşenlerinden biridir. Bireylerin sorunlarını başkasıyla paylaşmasının ruhsal sağlık üzerinde olumlu etkisinin olduğu ve ruh sağlığını iyileştirmeye yardımcı olacağı belirtilmektedir (Ward vd., 2007).

Bireylerin sıkıntılarını başkasına açmasında kendini güvende ve diğer insanlara yakın hissetmesinin önemi büyüktür. Sosyal destek yaşamda karşılaşılan sorunların çözümlenmesinde ve yoğun deneyimlenen duyguların düzenlenmesinde önemli role sahiptir. Hemşirelik öğrencileri ile yapılan bir çalışma, algılanan sosyal desteğin, stresle başa çıkmada ve genel sağlık üzerinde olumlu etkileri olduğunu aynı zamanda gençlerin yardım arama sürecine katkı sağladığını saptamıştır (Gulliver vd., 2010; Yıldırım, Karaca, Cangur, Acıgoz ve Akkus, 2017). Fiziksel ve ruhsal iş yükünün fazla olduğu hemşirelik mesleğinde iş

ortamında ve sosyal hayatta çeşitli stresörlerle karşılaşmanın gelecekte hemşire olacak öğrencilerin hasta ve hasta yakınlarıyla kuracağı iletişimin kalitesinde bozulmalara, çözülemeyen duygusal sorunların hasta ve hasta yakınlarına yansımaya ve en önemlisi ise sağlık profesyonelleri arasında yaygınlaşan intihar oranlarının artmasına yol açacağı öngörülmektedir (Davidson, Mendis, Stuck, DeMichele ve Zisook, 2018; Davidson, Proudfoot, Lee, Terterian ve Zisook, 2020; Davis, Cher, Friese ve Bynum, 2021). Yapılan literatür taramasında hemşirelik öğrencilerinin sosyal destek algılarını inceleyen çok sayıda çalışmaya ulaşılrken (Jee ve Yang, 2019; Karaca, Yıldırım, Cangur vd., 2019; Lee, Lee ve Kim, 2019), bireysel sıkıntıları paylaşma eğilimlerini belirleyen kısıtlı sayıda çalışmaya ulaşılmıştır (Kukihara ve Yamawaki, 2018; Mitchell, 2018). Bu nedenle bu çalışmanın alan yazına katkı vereceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin günlük olarak deneyimledikleri hoş olmayan olaylar karşısındaki bireysel sıkıntılarını açma eğilimleri ile algıladıkları sosyal destek düzeylerinin ve bu değişkenler arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlandı. Araştırma soruları;

1.Hemşirelik öğrencilerinin öznel sıkıntıları açma eğilimleri ve sosyal destek algı düzeyleri nedir?

2.Hemşirelik öğrencilerinin öznel sıkıntıları açma eğilimleri ile sosyal destek algı düzeyleri arasında ilişki var mıdır?

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın Tipi

Kesitsel ve ilişki arayıcı tipteki araştırma Şubat-Mart 2018 tarihleri arasında uygulandı.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümüne kayıtlı 594 öğrenci oluşturdu. Evreni bilinen örneklem formülüne göre (%5 sapma, %95 güven düzeyinde) en az örneklem büyüklüğü 234 öğrenci olarak hesaplandı. Çalışmaya, araştırmanın yapıldığı tarihlerde fakültede bulunan, çalışmaya katılmaya gönüllü olan ve hatasız, eksiksiz veri toplama formlarını dolduran 386 hemşirelik bölümü öğrencisi katıldı. Evrenin %64.98'ine ulaşıldı.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri üç aşamadan oluşan veri toplama araçlarıyla toplandı. İlk aşamada öğrencilerin demografik özellikleri (yaş, cinsiyet, sınıf, eğitimi sırasında yaşadığı yer) ile psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetinden yararlanma durumunu belirlemeye yönelik

sorunun yer aldığı beş soruluk anket formu, ikinci aşamada Öznel Sıkıntıları Açma Ölçeği (ÖSAÖ), son aşamada ise Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ) uygulandı. Çalışmada kullanılan ölçeklerle ilgili detaylı bilgilere aşağıda yer verildi.

Öznel Sıkıntıları Açma Ölçeği (ÖSAÖ)

Kahn ve Hessling'in (2001) geliştirdiği, Gürsoy ve Gizir'in (2017) geçerlilik ve güvenilirliğini yaptığı ölçek bireylerin öznel sıkıntılarını açıklama ya da gizleme eğilimlerini ölçmek amacıyla kullanılmaktadır. Ölçekte "kendini açma" ve "kendini gizleme" olmak üzere iki alt boyut ve toplam 12 madde bulunmaktadır. Ölçek 5'li Likert tipinde uygulanmakta ve 2., 4., 5., 8., 9., ve 10. maddeler ters kodlanmaktadır. ÖSAÖ'den en düşük puan 12 ve en yüksek puan 60 puan alınabilmektedir. Puanın yüksek olması, bireylerin öznel sıkıntılarını açma eğiliminde olduklarına işaret etmektedir. Ölçeğin Cronbach alfa katsayıları 0.91 olarak belirtilirken, ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek için yapılan analiz sonucunda Cronbach alfa değeri "kendini açma" için 0.92; "kendini gizleme" için 0.86 olarak ifade edilmiştir. Çalışmada ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0.89 olarak belirlenirken, "kendini açma" için 0.90; "kendini gizleme" için ise 0.83 olarak bulundu. Ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğu saptandı.

Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ)

Zimmet, Powel ve Farley (1988) tarafından geliştirilen, bireylerin sosyal destek algı düzeyini öznel olarak değerlendiren ölçeğin geçerlilik ve güvenilirliği Eker, Akar ve Yıldız (2001) tarafından yapılmıştır. 7'li likert tipinde uygulanan ölçek, 12 maddeden ve üç alt boyuttan (Aile, arkadaşlar, özel insan) oluşmaktadır. Alt ölçek puanı alt boyuttaki maddelerin toplanması ile belirlenirken, bütün alt boyutların toplanması ile de ölçeğin toplam puanı elde edilmektedir. Toplam puanın yüksek olması algılanan sosyal desteğin yüksek olduğunu göstermektedir. Toplam puan en az 4, en yüksek 28 olmaktadır. Ölçeğin Cronbach alfa katsayıları 0.80-0.95 arasında olduğu, alt boyutların iç tutarlılık katsayılarının ise kabul edilebilir düzeyde olduğu belirtilmektedir. Çalışmada ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0.81 olarak bulunurken, "aile" alt boyutu için 0.77 "arkadaş" alt boyutu için 0.80, "özel insan" alt boyutu için ise 0.82 olarak belirlendi. Ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğu saptandı.

Verilerin Analizi

Çalışmada elde edilen bulguların değerlendirilmesinde istatistiksel analizler için SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 23.0 programı kullanıldı. Öğrencilerin

tanımlayıcı verileri ortalama, standart sapma, yüzde, mod, medyan gibi tanımlayıcı istatistikler kullanarak değerlendirildi. Analizlerden önce verilerin normal dağılımlarına skewness-kurtosis testleri ile bakıldı. Değişkenler arasındaki ilişkileri değerlendirmede Spearman korelasyon analizi kullanıldı ve istatistiksel anlamlılık değeri olarak sınır $p < 0.05$ olarak belirlendi.

Araştırmanın Etik Yönü

Çalışmaya başlamadan araştırma yapılacak kurumdan kurum izni, çalışmanın etik açıdan uygunluğunun değerlendirilmesinde, bir devlet üniversitesinin Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 05.02.2018 tarihinde Protokol Kodu: TÜTF-BAEK 2018/24, Karar Numarası: 02/12 ile etik kurul izni ve çalışmada yer alan öğrencilerden çalışmanın amacı açıklanarak bilgilendirilmiş onam formu alındı.

BULGULAR

Öğrencilerin yaş ortalamasının 20.52 ± 1.93 , %85.8'inin kız olduğu, %31.3'ünün 1. sınıfta okuduğu, %71.6'sının eğitimi sırasında yurttan kaldığı ve %16.6'sının üniversitede psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetinden yararlandığı belirlendi. Çalışmaya katılan öğrencilerin kişisel özellikleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Hemşirelik Öğrencilerinin Sosyo-Demografik Özellikleri

Tanımlayıcı Özellikler	$\bar{X} \pm SS$	
Yaş	20.52±1.93 (min:18-max:32)	
	n	%
Cinsiyet		
Kız	331	85.8
Erkek	55	14.2
Sınıf		
1. sınıf	121	31.3
2. sınıf	66	17.1
3. sınıf	97	25.1
4. sınıf	102	26.4
Eğitimi sırasında yaşadığı yer		
Aile ile beraber	40	10.4
Yurttan kalma	276	71.6
Akrabaları ile	3	.80
Evde tek	14	3.6
Evde arkadaşları ile	53	13.7
Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetinden yararlanma durumu		
Evet	64	16.6
Hayır	322	83.4

\bar{X} : ortalama; SS : standart sapma, **min**: minimum, **max**: maksimum

Çalışmaya katılan hemşirelik bölümü öğrencilerinin ÖSAÖ ve ÇBASDÖ puan ortancaları Tablo 2'te gösterilmiştir. Öğrencilerin ÖSAÖ puan ortancası 41.00, ÇBASDÖ

puan ortancası 63.00 olarak bulunurken, özel insan alt boyut puan ortancası 23.00, aile alt boyut puan ortancası 14.00 ve arkadaş alt boyut puan ortancası 20.00 olarak bulundu. ÇBASDÖ alt boyut puan ortalamaları arasında karşılaştırılma yapıldığında, özel insandan algılanan sosyal destek puan ortalamasının en yüksek olduğu, en düşük puan ortalamasının ise aileden algılanan sosyal destek olduğu saptandı.

Tablo 2. Öznel Sıkıntılarını Açma Ölçeği, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Alt Boyut Puan Ortancalarının Karşılaştırılması

Değişkenler	Medyan (Q1-Q3)	Mod	$\bar{X} \pm SS$	Ölçekten Alınabilecek En Düşük ve En Yüksek Puan
ÖSAÖ	41.00 (36.00-47.00)	36.00	40.84±8.87	12-60
ÇBASDÖ	63.00 (54.00-75.00)	84.00	63.63±14.77	12-84
Özel İnsan Alt Boyutu	23.00 (20.00-26.00)	28.00	22.53±4.78	4-28
Aile Alt Boyutu	14.00 (12.00-16.00)	13.00	13.79±3.18	4-28
Arkadaş Alt Boyutu	20.00 (16.00-25.00)	28.00	19.81±5.82	4-28

Q1-Q3:Çeyrekler arası aralık (Q1-Q3)

Tablo 3'te öznel sıkıntılarını açma eğilim düzeyi ve sosyal destek algı düzeyi ile alt boyutlar arasındaki ilişkide Spearman Korelasyon testi uygulandı ve sonuçları aşağıda sunuldu. Değişkenler arasındaki ilişki değerlendirilirken, korelasyon katsayısı 0.00-0.25 arasında çok zayıf; 0.26-0.49 arasında zayıf; 0.50-0.69 arasında orta; 0.70-0.89 arasında güçlü ve 0.90-1.00 arasında ise çok güçlü olarak yorumlanabilmektedir (Coşansu, 2014). Çalışmaya katılan öğrencilerin öznel sıkıntı açma eğilimleri ile genel sosyal destek algısı arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişkisinin olduğu belirlendi ($r=0.301$, $p<0.01$). Aynı zamanda öğrencilerin özel insan sosyal destek algıları ile öznel sıkıntılarını açma eğilimleri arasında çok zayıf düzeyde, arkadaş sosyal destek algıları ile öznel sıkıntılarını açma eğilimleri arasında zayıf düzeyde pozitif anlamlı bir ilişki bulunurken, aile sosyal destek algısı ile öznel sıkıntılarını açma eğilimleri arasında çok güçlü pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulundu.

Tablo 3. Öznel Sıkıntılarını Açma Düzeyi ile Algılanan Sosyal Destek Düzeyi Arasındaki Korelasyon

Korelasyon sırası		1	2	3	4	5
1	ÖSAÖ	1				
2	ÇBASDÖ	.301*	1			
3	Özel İnsan alt boyutu	.213*	.864*	1		
4	Aile alt boyutu	.921*	.231*	.143*	1	
5	Arkadaş alt boyutu	.260*	.924*	.737*	.202*	1

* $p<0,001$ Spearman Korelasyon testi

TARTIŞMA

Ruhsal sorunların gençler üzerinde yaygın olmasıyla birlikte genç yetişkin grubunda olan hemşirelik öğrencilerinin stres, anksiyete, depresyon düzeyleri ile öğrencilerdeki ruhsal sıkıntılara neden olan stresörler uzun yıllardır araştırma konusu olarak ele alınmıştır. Bilinen bir gerçektir ki öğrenciler deneyimledikleri stresi paylaşmaz ise bir süre sonra stres, zihinsel, ruhsal ve emosyonel olarak onları rahatsız etmeye devam edecektir. Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin öznel sıkıntıları açma eğilimleri ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri ve bu değişkenler arasındaki ilişki incelendi.

Çalışmada hemşirelik öğrencilerinin öznel sıkıntılarını açma eğilim düzeyi puan ortancası 41.00 ($\bar{X}=40.84$) olarak dikkate alındığında, öğrencilerin öznel sıkıntılarını açma eğilimlerinin orta seviyenin üzerinde olduğu bulundu. Alan yazında yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde kısıtlı çalışmaya ulaşılmakla birlikte bu çalışmanın sonuçlarıyla benzer ve benzer olmayan bulgular görülmektedir. Klunk (2014) üniversite öğrencilerinde yaptığı çalışmada öğrencilerin orta seviyede ($\bar{X}=39.25$) öznel sıkıntılarını paylaşma eğiliminde olduğunu saptamıştır. Greenland, Scourfield, Maxwell, Prior ve Scourfield (2009) kadın olmanın daha yüksek oranda öznel sıkıntıları açıklamaya ilişkili olduğunu vurgularken, Ward vd. (2007) erkeklerin öznel sıkıntılarını paylaşma eğilimlerinin orta seviyede ($\bar{X}=36.47$), kadınların ise öznel sıkıntılarını paylaşma eğilimlerinin çalışma bulgularıyla benzer olarak orta seviyenin üzerinde ($\bar{X}=40.60$) olduğunu belirtmiştir. Çalışmanın büyük çoğunluğunu kadınların oluşturmuş olmasının bu sonuç üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin yarısından fazlası kişisel emosyonel sorunları karşısında duygu, düşüncelerini ve ihtiyaçlarını güvendikleri birileri ile paylaşırken, bir kısmı deneyimlediği zorlayıcı olaylar karşısında, bilinçli olarak acı veren duygularını, olumsuz düşüncelerini başkalarıyla paylaşmamaktadır. Üniversite dönemindeki gençlerin karşılaştıkları sorunlar ve intihar eğilim oranları göz önüne alındığında, gençlerin öznel sıkıntılarını paylaşmaktan çekinmelerinin zamanla duygu yüklerinin artmasına neden olacağı ve ileride ruhsal sorunlara zemin hazırlayabileceğinin göz önünde bulundurulması gerektiği düşünülmektedir.

Sosyal destek, ruh sağlığı için önemli bir bileşendir. Bireylerin karşılaştığı stresli, zorlu durumlarda bireylerde dayanma gücü oluşturarak, sorunlarla başa çıkmada olumlu bir etkiye sahiptir (Abay Alyüz, 2020). Öğrenciler sorunlar karşısında kendileri başa çıkmaya çalışsalar da, sosyal bir varlık olarak çevrelerindeki bireylerin sosyal desteğine de çoğu zaman ihtiyaç duymaktadırlar. Samson (2020) çalışmasında hemşirelik öğrencilerinin %68.2'sinin yüksek düzeyde sosyal destek algısına sahip olduğunu, benzer olarak Üstündağ, Bostancı ve Aydoğan

(2019), Dikmen, Yılmaz ve Usta (2017), Şahin ve Buzlu (2017) çalışmasında da hemşirelik öğrencilerinin algıladığı sosyal destek düzeyinin iyi olduğunu ifade etmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin sosyal destek algı düzeyi ($\bar{X}=63.63$) literatürle benzer olarak yüksek düzeyde bulundu. Alt boyutlar karşılaştırıldığında hemşirelik öğrencilerinin arkadaşlarından ve kendisi için özel anlam teşkil eden bireylerden algıladıkları sosyal destek düzeylerinin aileden algıladıkları sosyal desteğe göre daha yüksek olduğu saptandı. Yapılan literatür taramasında hemşirelik öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek kaynaklarında farklılıklar olduğu görüldü (Aydın, Kahraman ve Hiçdurmaz, 2017; Şahin vd., 2017; Üstündağ vd., 2019). Öğrencilerin kişilerarası ilişkilerde kurmuş oldukları güven ilişkisinin sosyal destek kaynaklarını belirlediği düşünülmektedir. Toplumlarda bireylerin en fazla kullandığı sosyal destek sistemi aile olarak bilinmesiyle birlikte çalışmadaki öğrencilerin %71.2'sinin yurttan kalması ve ailelerinden uzakta yaşaması çalışmanın bulgusuyla ilişkilendirildiğinde, öğrencilerin algıladıkları sosyal destek kaynaklarını açıklar niteliktedir.

Bireyler yaşadıkları sorunlar karşısında hissettikleri duyguları, kendilerine yakın gördükleri kişilerle paylaşarak sorunlarını çözülebilir hale getirmektedir (Abay Alyüz, 2020). Çalışmaya göre öğrencilerin öznel sıkıntılarını açma eğilimleri ile sosyal destek algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönde bir ilişki olduğu saptandı. Başka bir ifadeyle hemşirelik öğrencilerinin sosyal destek algıları bozulduğunda kendini gizleme eğilimleri artmakta ve kişisel sıkıntılarının seviyeleri de artmaktadır. Greenland vd. (2009) çalışma bulgusuyla benzer olarak, yüksek düzeyde sosyal destek ile öznel sıkıntı paylaşımını ilişkilendirmiş, Kahn ve Cantwell (2017) sosyal destek ağlarının gündelik hoş olmayan olayları açıklama kararıyla ilgili önemli bir faktör olarak düşünülmesi gerektiğini belirtmiştir. Literatürde hemşirelik öğrencilerinin öznel sıkıntılarını açma eğilimleriyle sosyal destek algılarını inceleyen çalışmaya rastlanmaması çalışmanın verilerinin diğer çalışmalarla karşılaştırılamamasına neden olurken çalışmanın önemini de vurgulamaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Hemşirelik öğrencilerinin mesleki rollerini yerine getirebilmeleri için öncelikle kendilerinin psikolojik sağlıklarını korumaları son derece önemlidir. Bireysel sıkıntıları paylaşma korkusu, sosyal destek almaktan çekinme ve olaylarla başa çıkmadaki zorlanmalar öğrencilerin psikolojik sağlıklarını olumsuz etkileyecektir. Bu durum, gelecekte hemşirelik mesleğini sürdürürken kişilerin ruhsal sıkıntılarının artacağını ve meslek hayatında tükenmişlik yaşamasına neden olabileceğini düşündürmektedir. Algılanan sosyal destekle öznel sıkıntıları paylaşma eğilimleri arasındaki ilişkinin ele alındığı bu çalışmanın bulguları

doğrultusunda, algılanan sosyal destekle öznel sıkıntıları açma eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu görüldü. Bu sonuç göz önünde bulundurularak, öğrencilerde gençlik projeleri gibi sosyal desteği artırmaya yönelik müdahalelerin artırılması, öğrencilerin günlük deneyimledikleri hoş olmayan olaylar karşısında uygun açıklamalarda bulunmaları için teşvik edilmesi ve öğrencilerin sıkıntılarını paylaşmaktan çekinmelerinin ve korkularının altında yatan nedenlerin belirlenmesi önerilmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin bireysel sıkıntılarını açma eğilimlerini etkileyebileceği düşünülen psikolojik iyi oluş, psikolojik yardım aramada kendini damgalama ve kişilik özellikleri gibi diğer faktörlerin de ele alındığı çalışmaların yapılmasının literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Teşekkür

Araştırmaya katılan öğrencilere teşekkür ederiz.

KAYNAKLAR

- Abay Alyüz, S. B. (2020). Sosyal desteğin birey yaşamında önemi ve sosyal hizmet. *Talim*, 4(1), 115-34.
- Aydın, A., Kahraman, N. ve Hiçdurmaz, D. (2017). Hemşirelik öğrencilerinin algılanan sosyal destek ve psikolojik iyi olma düzeylerinin belirlenmesi. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 8(1), 40-47.
- Bostancı Daştan, N., Kaya, F. ve Şık, T. (2019). Hemşirelik öğrencilerinin psikolojik yardım almaya yönelik tutumları: kendini damgalama ve sosyal damgalanmanın rolü. *Hemşirelik Bilimi Dergisi*, 2(2), 24-30.
- Coşansu, G. (2014). Verilerin analizi ve yorumlanması. S. Erdoğan, N. Nahcıvan ve M. N. Esin (Ed.). *Hemşirelikte araştırma: Süreç, uygulama ve kritik* (s. 235-279). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi.
- Davidson, J. E., Proudfoot, J., Lee, K., Terterian, G. ve Zisook, S. (2020). A longitudinal analysis of nurse suicide in the United States (2005–2016) with recommendations for action. *Worldviews on Evidence-Based Nursing*, 17(1), 6-15.
- Davidson, J., Mendis, J., Stuck, A. R., DeMichele, G. ve Zisook, S. (2018). Nurse suicide: Breaking the silence. *NAM perspectives*, 8, 1-12.
- Davis, M. A., Cher, B. A., Friese, C. R. ve Bynum, J. P. (2021). Association of US nurse and physician occupation with risk of suicide. *JAMA Psychiatry*, 78(6), 651-658.
- Dikmen, Y., Yılmaz, D. ve Usta, Y. Y. (2017). Hemşirelik öğrencilerinde algılanan sosyal destek ile boyun eğici davranışlar arasındaki ilişkinin incelenmesi. *European Journal of Therapeutics*, 23(1), 12-18.
- Eker, D., Arkar, H. ve Yıldız, H. (2001). Çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeğinin gözden geçirilmiş formunun faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirliği. *Türk Psikol Derg*, 12, 17–25.
- Greenland, K., Scourfield, J., Maxwell, N., Prior, L. ve Scourfield, J. (2009). Theoretical antecedents of distress disclosure in a community sample of young people 1. *Journal of Applied Social Psychology*, 39(9), 2045-2068.
- Gulliver, A., Griffiths, K. M. ve Christensen, H. (2010). Perceived barriers and facilitators to mental health help-seeking in young people: A systematic review. *BMC psychiatry*, 10(1), 1-9.
- Gümüş, F. ve Zengin, L. (2018). Hemşirelik öğrencilerinde anksiyete, depresif belirti sıklığı ve ilişkili faktörler. *Van Tıp Dergisi*, 25(4), 527-534.

- Gürsoy, O. ve Gizir, C. A. (2017). Öznel Sıkıntıları Açma Ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları. *Ege Eğitim Dergisi*, 18(2), 557-575.
- Jee, Y. J. ve Yang, S. K. (2019). A Study on relationships among self-esteem, major satisfaction, social support and college life adjustment of nursing students. *IJANER*, 4(2), 51-56.
- Kahn, J. H. ve Hessling, R. M. (2001). Measuring the tendency to conceal versus disclose psychological distress. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 20(1), 41-65.
- Kahn, J. H. ve Cantwell, K. E. (2017). The role of social support on the disclosure of everyday unpleasant emotional events. *Counselling Psychology Quarterly*, 30(2), 152-165.
- Karaca, A., Yildirim, N., Cangur, S., Acikgoz, F. ve Akkus, D. (2019). Relationship between mental health of nursing students and coping, self-esteem and social support. *Nurse Education Today*, 76, 44-50.
- Klunk, E. R. (2014). *Distress Disclosure and Personality in College Students [Honors Theses]*. Pennsylvania: Bucknell University.
- Kukihara, H. ve Yamawaki, N. (2018) The effects of health professional self-stigma and anticipated risks/benefits on nursing students' help-seeking: A descriptive research study. *Ann Nurs Pract*, 5(3), 1101.
- Lee, S. Y., Lee, J. S. ve Kim, S. Y. (2019). The convergent effect of self-efficacy and social support on self-leadership in nursing students. *Journal of Digital Convergence*, 17(1), 249-257.
- Mitchell, A. E. (2018). Psychological distress in student nurses undertaking an educational programme with professional registration as a nurse: Their perceived barriers and facilitators in seeking psychological support. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*, 25(4), 258-269.
- Özbay, Y., Terzi, Ş., Erkan, S. ve Cihangir Çankaya, Z. (2011). Üniversite öğrencilerinin profesyonel yardım arama tutumları, cinsiyet rolleri ve kendini saklama düzeyleri. *Pegem Eğitim ve Öğretim*, 1(4), 59-71.
- Salvarani, V., Ardenghi, S., Rampoldi, G., Bani, M., Cannata, P., Ausili, D., ...Stepparava, M. G. (2020). Predictors of psychological distress amongst nursing students: A multicenter cross-sectional study. *Nurse Education in Practice*, 44, 102758-102764.
- Samson, P. (2020). Effect of perceived social support on stress, anxiety and depression among Nepalese nursing students. *Indian Journal of Continuing Nursing Education*, 21(1), 59.
- Şahin, G. ve Buzlu, S. (2017). Hemşirelik öğrencilerinde psikolojik sağlamlığın öz yeterlik sosyal destek ve etkili baş etme ile ilişkisinde algılanan stresin aracı rolü. *Anadolu Hem. ve Sağ. Bil. Derg.*, 20(2), 122-135.
- Tung, Y. J., Lo, K. K., Ho, R. C. ve Tam, W. S. W. (2018). Prevalence of depression among nursing students: A systematic review and meta-analysis. *Nurse Education Today*, 63, 119-129.
- Üstündağ, H., Bostancı, Z. ve Aydoğan, B. (2019). Hemşirelik öğrencilerinin stresle baş etme düzeyleri ile algıladıkları sosyal destek arasındaki ilişki. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 6(1), 74-83.
- Ward, M., Tedstone Doherty, D. ve Moran, R. (2007). It's good to talk: Distress disclosure and psychological wellbeing. Health Research Board Research Series. Ireland.
- Vidourek, R. A., King, K. A., Nabors, L. A. ve Merianos, A. L. (2014). Students' benefits and barriers to mental health help-seeking. *Health Psychology and Behavioral Medicine*, 2(1), 1009-1022.
- Yıldırım, N., Karaca, A., Cangur, S., Acikgoz, F. ve Akkus, D. (2017). The relationship between educational stress, stress coping, self-esteem, social support, and health status among nursing students in Turkey: A structural equation modeling approach. *Nurse Education Today*, 48, 33-39.
- Zimmet, G. D., Powel, S. S. ve Farley, G. K. (1988). The multidimensional scale of perceived social support. *J Pers Assess*, 52, 30-34.